

Sygn. akt II KK 274/22

POSTANOWIENIE

Dnia 24 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 sierpnia 2022 r.
sprawy **K. F. (uprzednio: M.)**
skazanego za czyn z art. 207 § 1 k.k.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 30 lipca 2021 r., sygn. akt IX Ka [...],
zmieniającego w części, a w pozostałym zakresie utrzymującego w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w P.
z dnia 15 lipca 2020 r., sygn. akt II K [...]

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego K. F. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w P. z dnia 15 lipca 2020 roku, sygn. akt II K [...], oskarżonego K. F. uznano za winnego popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 k.k., za co wymierzono mu karę roku i sześciu miesięcy pozbawienia wolności.

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego, jego obrońcy i pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 30 lipca 2021 roku, w sprawie o sygn. akt IX Ka [...], zaskarżony wyrok złagodzone w zakresie wymierzonej oskarżonemu kary do roku i trzech miesięcy pozbawienia wolności,

uchylono rozstrzygnięcie o opłacie oraz uchylono wyrok w zakresie braku orzeczenia o: obowiązku naprawienia szkody, środka karnym w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej, środka karnym w postaci nakazu opuszczania lokalu; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Kasację od wyroku Sądu odwoławczego wniósł obrońca skazanego R. F., który zaskarżył ww. orzeczenie w całości na jego korzyść. Obrońca zarzucił rażące naruszenie przepisów, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj.:

„1. art. 207 § 1 k.k. poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie w niniejszej sprawie w stosunku do skazanego, w sytuacji gdy zachowanie skazanego nie wyczerpało znamion przestępstwa, albowiem ustawowe określenie znęca się oznacza działanie albo zaniechanie, polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dotkliwych cierpień moralnych, powtarzającym się w czasie albo jednorazowym, lecz intensywnym i rozciągniętym w czasie, podczas gdy w okolicznościach niniejszej sprawy znamiona te nie zostały wyczerpane;

2. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie powierzchownego i nierzetelnego omówienia zarzutów apelacji dotyczącej dowolnej oceny dowodów, w szczególności oceny wyjaśnień skazanego oraz oceny zeznań pokrzywdzonej, które to dowody mają zasadnicze znaczenie dla sprawy, albowiem omówienie przez Sąd II instancji zarzutów w dalszym ciągu nie rozstrzygnęło wątpliwości odnośnie braku zgodności zeznań między skazanym a pokrzywdzoną, co do przebiegu zdarzenia z bronią, okoliczności oraz faktycznego narażenia rodziny skazanego, jednocześnie w sposób dowolny zostały potraktowane depozycje stron odnośnie zdarzeń przed powrotem skazanego do rodziny, zasadniczych różnic nie sposób tłumaczyć jedynie niefrasobliwością pokrzywdzonej oraz przyjęciem przez skazanego takiej, a nie innej linii obrony, Sąd Okręgowy zupełnie pominął przy swoich rozważaniach wskazaną w apelacji rozbieżność pomiędzy osobowymi źródłami dowodowymi, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania zaskarżonego wyroku w mocy w zakresie przypisania czynu skazanemu przy niewielkiej zmianie wymiaru kary, pomimo nie wyjaśnienia istotnych okoliczności sprawy, a tym bardziej nie dokonując rzetelnego omówienia ww. zarzutu apelacji;

3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. poprzez oddalenie wniosków dowodowych skazanego zawartych w apelacji, co stanowi rażącą obrazę ww. przepisów, podczas gdy w sytuacji prawidłowego wprowadzenia tego materiału do postępowania oraz braku rzetelnego omówienia tej kwestii w uzasadnieniu wyroku Sądu II instancji, poprzez lakoniczne i nieprawidłowe przyjęcie, iż oddalono wnioski dowodowe obrony, nie ma wątpliwości, iż stanowiło to rażące naruszenie ww. przepisów, tym bardziej, że wszelkie zaniechania w tym względzie dyskredytują przedmiotowy materiał dowodowy i nie pozwalają na czynienie na jego podstawie ustaleń faktycznych w sprawie, co w konsekwencji prowadzi do wniosku, że Sąd ad quem nie rozważył tej kwestii w sposób rzetelny i merytoryczny;

4. art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. poprzez brak omówienia zarzutu wywiezionej apelacji, tj. błędu w ustaleniach faktycznych polegającego na zignorowania faktu, iż wyjaśnienia skazanego były jasne, pełne oraz logiczne, czego nie sposób powiedzieć o przeciwstawnych zeznaniach pokrzywdzonej, podczas gdy prawidłowe ustalenia faktyczne prowadzą do jednoznacznej konkluzji, iż brak omówienia zarzutu, spowodował w konsekwencji niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy i przypisanie K. F. czynu z art. 207 § 1 k.k.”.

Podnosząc powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W..

W odpowiedzi na kasację Prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o jej oddalenie, jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna, o czym przesądził zakres podniesionych w niej zarzutów.

Przypomnieć należy, że kasacja nie stanowi trzeciej instancji rozpoznawania spraw karnych, lecz jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, a zarazem i środkiem kontroli prawomocnych orzeczeń sądowych. To sprawia, że postępowanie kasacyjne prowadzi tylko do oceny kasacji w aspekcie rażącego naruszenia przepisów prawa, przez sąd odwoławczy, które mogło mieć istotny

wpływ na treść orzeczenia, a nie zaś do merytorycznego rozpoznania sprawy, w której kasacja została wniesiona (zob. postanowienie SN z 25 lutego 2014 r., IV KK6/14). Postępowanie kasacyjne nie jest z pewnością postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów, nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych i nie bada współmierności orzeczonej kary (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 2014 r. IV KK 125/14).

Dostrzec też trzeba, że wbrew stanowisku skarżącego zakresem kasacji objęte mogły być jedynie te rozstrzygnięcia Sądu odwoławczego, które uzyskały walor prawomocności. Nie mogła ona zatem obejmować rozstrzygnięcia w części, w jakiej Sąd Okręgowy uchylił orzeczenie Sądu Rejonowego w zakresie braku orzeczenia o: obowiązku naprawienia szkody, środka karnym w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej, środka karnym w postaci nakazu opuszczania lokalu (pkt I.3). Wskazują na to także zarzuty kasacji, odnoszące się do rozstrzygnięcia zawartego w pkt. I.1 wyroku Sądu odwoławczego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 207 § 1 k.k., wskazać należy, że Sąd odwoławczy nie stosował prawa materialnego, dlatego nie można mu zarzucić jego naruszenia. Podniesiony zaś w apelacji zarzut prawa materialnego, sformułowany w nieco odmiennym zakresie, został właściwie rozważony. Sąd Okręgowy trafnie bowiem wskazał, że zarzut obrazy prawa materialnego nie może być konstruowany obok zarzutów kwestionujących stan faktyczny, jak też odniósł się do kontestowanego przez obrońcę zakresu znamion, w tym co do tego, czy żona może mieć status pokrzywdzonej przestępstwem znęcania się, co do ram czasowych czynu, a także kwestii stanu zależności pokrzywdzonej od męża. Sąd odwoławczy wskazał ponadto w swoich rozważaniach dokładnie ten sam fragment, który został podniesiony w zarzucie kasacyjnym, mianowicie że przez znęcanie się należy rozumieć *„działanie albo zaniechanie, polegające na umyślnym zadawaniu bólu fizycznego lub dotkliwych cierpień moralnych, powtarzającym się w czasie albo jednorazowym, lecz intensywnym i rozciągniętym w czasie”*. Sąd odwoławczy właściwie wykazał, że wszystkie znamiona czynu z art. 207 § 1 k.k. zostały w realiach przedmiotowej sprawy spełnione.

Rozważając kolejny zarzut naruszenia art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 424 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., zauważenia wymaga, że w apelacji obrońcy nie postawiono zarzutów z art. 7 k.p.k. dotyczących dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodów. Co do zeznań pokrzywdzonej obrońca zakwestionował przypisanie jej wiarygodności w ramach zarzutu apelacyjnego dotyczącego błędu w ustaleniach faktycznych, do czego Sąd odwoławczy ustosunkował się, dzieląc w tym zakresie ustalenia Sądu I instancji. Sąd ten wskazał dlaczego uznano relacje składane przez pokrzywdzoną za podstawę czynionych ustaleń faktycznych (spójne i logiczne, powiązane z resztą materiału dowodowego). Odniósł się także do wyjaśnień oskarżonego, jako zmiennych w swej treści. W dalszej części zarzutu kasacyjnego obrońca kwestionuje dokonane w sprawie ustalenia faktyczne, których nie poddawał analizie w złożonej apelacji (co do przebiegu zdarzenia z bronią, okoliczności oraz faktycznego narażenia rodziny skazanego), co na etapie postępowania kasacyjnego jest zabiegiem niedopuszczalnym.

Dalej obrońca próbuje przekonać o rażącym naruszeniu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 k.p.k. poprzez oddalenie wniosków dowodowych zawartych w apelacji. Po analizie akt sprawy okazało się, że zarzut ten jest całkowicie chybiony. Liczne wnioski dowodowe obrońcy zostały rozważone na rozprawie apelacyjnej w dniu 30.07.2021 r. (k. 2443-2445). Sąd odwoławczy oddalił wnioski na podstawie art. 170 § 2, 4 i 5 k.p.k., szczegółowo, rzetelnie i logicznie uzasadniając decyzje podjęte w tym zakresie, i tak: 1) odnośnie do dołączenia dokumentacji medycznej pokrzywdzonej wskazał, że nie decyduje ona o konieczności przesłuchania pokrzywdzonej z udziałem biegłego psychologa, a z okoliczności opinii wynika, że podjęła ona leczenie w związku z sytuacją zaistniałą w niniejszej sprawie, 2) odnośnie do akt innych postępowań wytknął, że obrońca nie wykazał okoliczności, które mają być udowodnione, przy czym podane sprawy dotyczą innych zdarzeń faktycznych, 3) odnośnie do przebadania pokrzywdzonej przez biegłych lekarzy psychiatrów i psychologów skonstatował, że nie dostrzegł okoliczności w materiale sprawy skutkujących koniecznością zbadania stanu psychicznego pokrzywdzonej ani jej przesłuchania z udziałem biegłego psychologa, 4) odnośnie do korespondencji mailowej z pokrzywdzoną podał, że nie ma ona

znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, 5) co do przesłuchania świadków uznał, że obrońca nie wykazał okoliczności, które wskazane osoby mają udowodnić, za wyjątkiem świadka E. F., której zeznania nie mają jednak znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, zaś świadek O. S. była już przesłuchana, natomiast pozostali świadkowie nie byli bezpośrednimi świadkami czynu, ponadto co do dwóch świadków nie podano adresów. Obrońca myli się więc co do braku rzetelnego omówienia tej kwestii przez Sąd II instancji. Obrońca nie dowiódł zatem rażącego naruszenia przepisów w tym zakresie i jego wpływu na treść orzeczenia. Ponadto, choć obrońca wprost nie zarzuca tego w kasacji, dodać w tym miejscu należy, że zarzuty apelacyjne związane z nieuwzględnieniem wniosków dowodowych przez Sąd I instancji również zostały szczegółowo rozważone w uzasadnieniu wyroku. Sąd Okręgowy poparł argumentację Sądu I instancji dotyczącą oddalenia wniosków dowodowych dotyczących przesłuchania osób sprzątających dom i wykonujących remont domu w J.. Ustosunkował się również do kwestii oddalenia pytań do świadków I. J., funkcjonariuszy Policji: S. i K., a także do wniosku o przesłuchanie biegłych.

Wbrew kolejnemu zarzutowi kasacji, Sąd II instancji szczegółowo odniósł się również do zarzutu apelacyjnego opartego na dokonaniu błędnych, zdaniem skarżącego, ustaleń faktycznych w sprawie. Sąd odwoławczy ustosunkował się bowiem wprost do tego, dlaczego uznano relacje składane przez pokrzywdzoną za podstawę czynionych ustaleń faktycznych – jako spójne i logiczne, powiązane z resztą materiału dowodowego, jak również ustosunkował się do wyjaśnień oskarżonego jako zmiennych w swej treści. Okoliczność, że dokonane w sprawie ustalenia faktyczne, prowadzące do uznania sprawstwa R. F., stoją w opozycji do przyjętej przez autora kasacji linii obrony, nie może stanowić podstawy do podważenia prawomocnego wyroku.

Wobec powyższego, wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w W. jawi się jako nieuzasadniony. Kasacja stanowi polemikę ze stanowiskiem Sądu odwoławczego. Sąd ten nie naruszył bowiem ani prawa materialnego, ani nie naruszył wymogów określonych treścią art. 457 § 3 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k.,

ponieważ w uzasadnieniu podał czym się kierował wydając wyrok oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za niezasadne.

Z powyższych względów, nie dopatrując się w przedmiotowej sprawie zaistnienia którejkolwiek z wymienionych w treści art. 439 § 1 k.p.k. bezwzględnych przyczyn odwoławczych ani innej rażącej obrazu prawa mogącej mieć istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, Sąd Najwyższy, na podstawie art. 535 § 3 k.p.k., zdecydował o oddaleniu kasacji obrońcy R. F., jako oczywiście bezzasadnej.

Nie znajdując podstaw do zwolnienia skazanego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych postępowania kasacyjnego, Sąd Najwyższy obciążył go tymi kosztami.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

[as]